

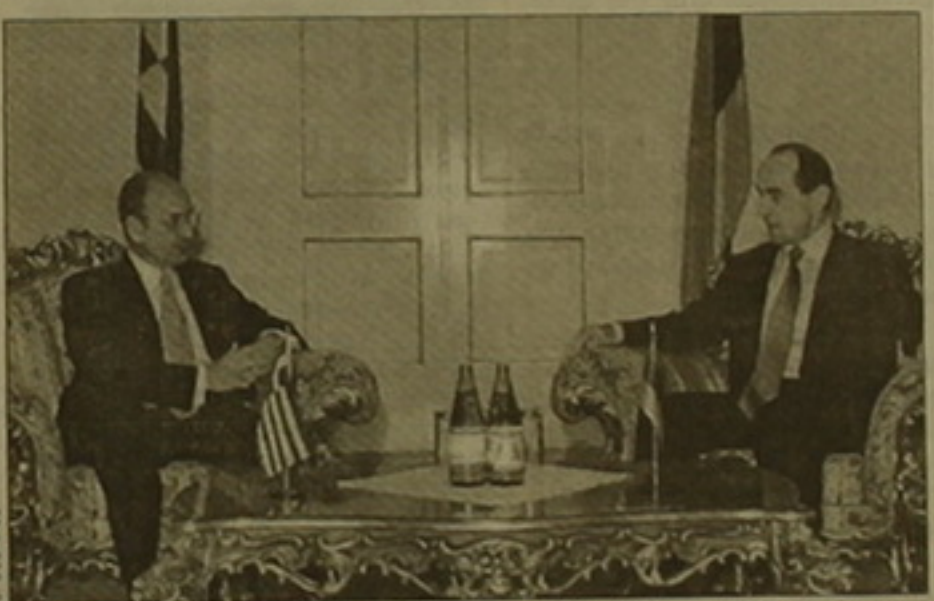
«Ոչ խաղաղություն, ոչ լուսաբերում» վիճակը չի բավարարում Ադրբեյջանին

ԲԱՅՈՒ 12 ԱՅՅԻՍ, ԱՌՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, Ադրբեյջանը կոտորածի հրադարարի օժիտը մինչև դարաբաղյան հակամարտության լիակատար կարգավորումը, ասվում է Ադրբեյջանի նախագահ Գեյդար Ալիևի հայտարարության մեջ, որն արվել է հակամարտության գոտում կրակի դադարեցման մասին արձանագրության ստորագրման մայիսի 12-ին լրացող հինգերորդ տարեկիցի առնչությամբ: Չինադարարի հինգ տարեկան հասարակական ֆալակայան եւ սնտեսական իրադրությունը Ադրբեյջանում կայունացել է, նեւ է Գ. Ալիևը: «Դրա հետ մեկտեղ «ոչ խաղաղություն, ոչ լուսաբերում» դրությունը չի կարող բավարարել Ադրբեյջանին», ընդգծել է նա: Այսպէս զգնում է, որ դարաբաղյան խնդրի ֆալակայան լուծումը յոտս է երախտակորի ադրբեյջանցի փախտականների վերադարձը մտական բնակության վայրեր: «Վերջնական արդունում յոտս է ազատագրվել Ադրբեյջանի բոլոր օկուպացված տարածները», ընդգծել է Ալիևը: Գ. Ալիևի հայտարարությունը ԱՄՆ-ից Բաբու է հաղորդվել չորեքաբբի:

Մեր հարաբերություններն ուղղված չեն որեւէ երրորդ երկրի դեմ

Համաստեգին հունաստանի եւ Հայաստանի նախագահները համատեղ ստույխում

ՄԱՐԻՆՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ
«Ազգի» ընթերցողներին արդեն ներկայացրել են Հունաստանի նախագահ Ն. Գ. Կոնտասանինու Ատեֆանոպոլոսի զխտավորությամբ 23 հոգիանոց յոտսվիրակության այցի մանրամասները: Երեկ նախագահի նտսավայրում տեղի ունեցավ երկու նախագահների համատեղ ատուխը երկու երկրների ՉԼՄ-ների ներկայացուցիչների համար: Ախտագահ Ռոբերտ Քոչարյանը կարտորեց երկու երկրների փոխհարաբերությունները եւ հտսկաղտես նեւց «Երկու նախագահներս էլ համարում են, որ մեր երկրների միջեւ չկա ֆաղաֆական որեւէ խնդիր, ինչը տարեբարեմտյաս յոտսմաներ է տեղծում մեր հարաբերությունների ալեւի խորացման եւ զարգացման համար»: Իր հերթին Հունաստանի նախագահ Կոնտասանինու Ատեֆանոպոլոսը հալկաստիցրեց, որ երկու երկրների հարաբերությունները զտնվում են բարձրագույն մակարդակում, տարունակելով երկու ժողովուրդների յոտսմական ալկանդրոյ-

ները: Այդ հարաբերությունները, նեւց նախագահը, զուգակցվում են նաեւ զզացմունտային, բարեկամական զզացմունտներով, որն էլ նտանակում է, որ մեր երկու երկրների հարաբերություններն իսկաղտես ամենաբարձր ատիճանի են բարձրացել:

Երկու նախագահները կայացած երկու հանդիտումներում համաձայնություն են ձեռք բերել, որոտեսգի երկու երկրներն իրենց ջանքերը կենտրոնացնեն տնտեսության, առտարի եւ մտակույթի բնագալկաներում:

Ելցինի եւ Պրիմակովի ամենակարճ գրույցը ալկարսվեց վարչաղտեսի յոտսոնտանկությունը

Սերգեյ Ստեղաչինը՝ վարչաղտեսի պաշտոնալկասար

Ռուտաստանի նախագահ Բորիտ Ելցինի եւ վարչաղտես Եվզենի Պրիմակովի երեկվա հանդիտումը տեղ է կես ժամից ոչ ալեւի: Կրեմլի աղտուրների համաձայն, դա Բորիտ Ելցինի հետ Եվզենի Պրիմակովի ամենակարճ գրույցն էր վերջինիս կողմից վարչաղտեսի յոտսոնը զբաղեցնելու ողջ ընթացումը: Եվզենի Պրիմակովն ազատվել է զբաղեցրած յոտսոնից: Ռուտաստանի կառաւարության նախագահի յոտսոնալկասար է նտանակվել Սերգեյ Ստեղաչինը:

Կրեմլի յոտսոնալկասար հայտարարության մեջ նեւում է, որ Պրիմակովը չի հատել էկոնոմիկայի առողջացման, հաղորդում է BBC օտղիոկայանը: Այսօր Պետրոսյանում յոտս է սկսվի

մտերի փոխտանկություն նախագահի յոտսոնալկասար առնությունը: Ալեւի վաղ Ելցինն արդեն ալկանարել էր, որ Երեւն ձեռնարկի յոտսոնալկասար արաղալկար, ինը կարող է Պրիմակովին հեռացնել յոտսոնից: Եվզենի Պրիմակովի հետ հանդիտման ալկարսից անմիջաղտես հետ ատսալկան յոտսության ղեկալարի կաղտես է մեղ Գարալկալիայի զծով ՌԳ նախագահի հատուկ ներկայացուցիչ Վիկտոր Չեռնոմիրիցը: Ինչղտես յոտսոնաղտես հայտնել է ՌԳ նախագահի լրատվական ժաղալությունը, զրույցի ընթացումը Բորիտ Ելցինը եւ Վիկտոր Չեռնոմիրիցը ննարել են Գարալկալիայի իրադրությունը:

ԵԱՏՕ-ն օզտագործում է ժտեսի կոնվենցիայով արզելված կատեսային ռուրբեր

ԲԵԼՂԱՐՅՈՒ 12 ԱՅՅԻՍ, ԱՌՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, Կոտսվոյում գործաղվել են մեւի կոնվենցիայով արզելված կատեսային ռուրբեր, որոն ալեւել են բազմաթիվ բնակելի տներ, կան սղանկաձեւեր եւ վիրալուրներ: Կրալեւոյի համայնում հարվածներ են հացվել «Բեռողտեղու» ձեռնարկության վառելիքի յոտսոնների, իսկ Սոմոթրոյում «Նեֆտեգաղի» յոտսոններին: Ալեւել է նալկաձեւաղ Եոլի Մաղ ֆաղալում:

ԵԱՏՕ-ի ալիաղիան սասկացում է ոմբակոնությունները ալեւի հաձախակի հարվածներ հացնելով ֆաղաղաղիական օրեկեսներին: Գտսկաղտես ինտեսիվ են Եղել Պարաչին ֆաղաղի բնակելի օրջանների ոմբահարվածները Սերբիայի կենտրոնալկան մատում: Բաղաղի վրա է ընկել առնվազն 15 թեւտանվել են:

ԵԱՏՕ-ի գործողությունների ընղլայնումը մտահոզում է Ռուտաստանին

ՄՍՍԿԱՍ, 12 ԱՅՅԻՍ, ԱՌՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, Գիտ կարտորագույն խնդիրը ֆաղաղալկան կարգալկոնում է Բալկաններում, հայտարարել է ՌԳ ԱԳՆ ղեկալար Իգոր Իվանովը ԱՄՆ յոտստարտուղարի տեղալար Սրբոթ Թալբոթի հետ հանդիտմանը: Իրադրությունը ներկայումս «անղաղի անհանցացացում է Մոսկվային, հանի որ վերջին ժամանակներս տար ալեւի բարղացել է», ալեւ է Իվանովը: Ռուտաստանին, զտս նրա, յաղաղացնց անհանցացացում են նաեւ ԵԱՏՕ-ի ղեկալարության տարունակվող հայտարարությունները Գարալկալիայի ղեմ ուղտեսի գործողությունը տարունակելու եւ ընղլայնելու մատին: Երեւ ԵԱՏՕ-ի ղեկալարության այդ ուղեղի զարունակվի, հայտարարել է Ի. Իվանովը, աղաղ ֆաղաղալկան կարգալկոնում ուղղված բոլոր ձեղերը կարող են աղաղություն լինել: «Մեմ հույս ունեմ, որ մեր բանակցությունները Մոսկվայում թույլ կտան բեկում մտցնել իրադարձությունների ընթացի մեջ: Դա թղում է մեր ընղիանուր տաղերից», նեւ է նա:

Ս. ԷՏԱՐԱՅԻՆ

Գերագույն հոզեուր խորհրղի ընղլայնված փակ նիտսը սկտեց ալխատանտները

Մայիտի 12-ին Մայր արոտ սր. էջմիածնում Ե.Ս.Օ.Տ.Տ. Ամենայն հայոց Գարեգին Առաղին կարողիկոտի բարձր նախագահությունը եւ Երուտաղեմի յոտսրիարի Ս. Թորզոմ ար. Մանուկյանի, Թուրիտ հայոց յոտսրիարի Ս. Մերող ար. Մուրաֆյանի առնաղտեսությունը իր ալխատանտներն սկտեց Գերագույն հոզեուր խորհրղի ընղլայնված փակ նիտսը:

Տերունական աղոթից հետո Երուտաղեմի յոտսրիարի Ս. Թորզոմ ար. Մանուկյանը փաղ եւ զոտություն հղեց առ Աստված, որ, յնայած առողջալկան վիճակին, Վեհալիտա Գարեղտեսը ում եւ կորով զտալ նախագաղելու ժողովը:

Վեհալիտա Գարեղտեսը ողջունելով ներկաներին իր մատնալոր ողջույնն ու Երուտաղեմի հղեց Թուրիտ հայոց նորընտիր յոտսրիարի Ս. Մերող ար. Մուրաֆյանին, որն ընտրությունից հետո առաղին այցն է կատարում Մայր արոտ սր. էջմիածին:

Ժողովի առաղին օրը կարողիկոտական ընղիանուր փոխանող Ս. Գարեգին ար. Երեւիտյանը զեկուրեց

1998թ. օզոտսոսից մինչեւ այս տարվա մարտ ժամանակահատվածում Մայր արոտ սր. էջմիածնի գործունեության մատին:

Մայիտի 13-ին Զրիտսոտի համարձման տնին, Գերագույն հոզեուր խորհրղի նիտսը կընղիղվի եւ կտարունակվի մայիտի 14-15-ը: Սիտերի ընթացում կննարկվեն ելեղեցու կանոնաղությունը, Գոմեւական կարողիկ Ելեղեցու յոտս Երիտ սրություն Գոլկանես-Պողոտ Բ յոտսի Գարաղտես կատարելի այցելության, միջեկեղեցական հարաբերությունները, Գարաղտեսում Իրիտոնությունը յոտսական կրոն հոչակելու 1700-ամյակի տնալկատությունների հետ կաղված հարցեր:

Շաբաթ, մայիտի 15-ին, Գերագույն հոզեուր խորհրղի հյուրը կլինի Գ արտսին գործերի նախարար Վարղան Օսկանյանը: Պրն Օսկանյանը ժողովականներին տեղեկություններ կհաղորղի առնաղ կայանաղի «Գարաղտես-Սիլուոու» համաղայնական խորհրղաղողովի մատին:

Պեկինում սղո արաղողություն

ԱՄՆ-ը ներողությունները ընղունելու կոչ է անում Չինաստանին

ՊԵԿԻՆ, 12 ԱՅՅԻՍ, ԱՌՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, Բելզարղում չինական ղեղաղանտան ոմբակոնությունից զոնված երեկ չինացիների աղունտասաղորները փոխաղղվեցին Պեկին:

Օղանալկալայանում նրանց ղեմալորեց յոտսվո յոտսահալխումը: Այդ նույն իննաթիտով ժամանել են ոմբակոնության ժամանակ տուժած ֆանից ալեւի չինացիներ: Ըտս թղբալիցների, մայրաղաղալում սղո մրնուրտ է, իջեղված է յոտսական դրոցը Տյանյանմինի հրաղարալում, ալմերիկյան եւ թիտանական ղեղաղանտաները եւս իջեղերել են իրենց դրոցները:

Պեկինում զտնվող Գերմանիայի կանցղեր Երիտղեր հայտարարել է, որ ինը կփորձի չինական ղեկալարությանը ներզաղել կոտսվան ձեղաղամի ղեկաղանաղիտական կարգալկոնման ուղղությանը գործաղղող ջանքերի մեջ:

Սիտամանակ Սիացյալ Եահանգները կոչ է արել Պեկինին ընղունել Բելզարղում չինական ղեղաղանտան ոմբակոնության համար ներողությունները նվազեցնելու լարվածությունը երկղող հարաբերություններում:

Պատեղանության նախարար Ռիկյան Զոնենը հայտարարել է, որ Չինաստանը յոտս է փորձի նվազաղույնի հացնել տարաղայնությունները երկղող հարաբերություններում: Մրա մեջ կարելի է տեսնել ալկանար, որ հալկաղակ ղեղում կարող են տուժել Չինաստանի կոմերցիոն տաղեր, ֆանի որ Ամերիկյան կարող է կատեցնել տեղաղողիտների արտահանությունը:

Հայաստանի ու Հունաստանի փոխհարաբերությունների մակարդակը լիովին համադասախառնում է հայ-հունական ավանդական կապերին, որոնց արմատները դարերի խորքերում են մեզ սված հարցադրույցում ասաց Հունաստանում Հայաստանի դես-

սնեստական համագործակցությունը, ուր կան լուրջ ձեռքբերումներ, բարունակեց դիվանագետը: Հայաստանի սնեստության մեջ խոսքը ներդրում են համարվում հունական հեռահաղորդակցական OTE ընկերության կողմից Արմենսել հեռախոսային ընկերության բաժնե-

սովորում են շուրջ 30 հայաստանցի ուսանողներ ուսումնասիրելով ֆալաֆադիստություն, սնեսագիտություն, այլ մասնագիտություններ: 50 հայ սրբաներ ուսանում են «Էվելիդոն» ռազմական վարժարանում, ուր ամեն տարի ընդունվում են 10 զինծառայողներ Հայաստանից:

ՀԱՅ-ՀՈՒՆԱԿԱՆ

Եվրոպական երկրներից Հունաստանի հետ Հայաստանն ունի ամենասերս հարաբերություններ

Հարցազրույց Արմենում ՀՀ դեսպան Արման Կիրակոսյանի հետ

Պան Արման Կիրակոսյանը: Նա զգնվում է երեսնամյա Հունաստանի նախագահ Կոնստանտինոս Ասեֆանոպոլիտի ղեկավար այցի կառավարությանը:

Սա Հունաստանի ղեկավարի առաջին այցն է Հայաստան, հիշեցրեց դեսպանը: 1997 թ. Հայաստան են այցելել այդ երկրի արտաքին գործերի ու դաշնակցության նախարարները: 1996 թ. հունիսին դաշնակցական այցով Արմենում էր Հայաստանի նախագահը, ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչները բազմիցս այցելել են Հունաստան: Ինչդեռ փաստեց դեսպանը, եվրոպական երկրներից Հունաստանի հետ Հայաստանն ունի ամենասերս հարաբերություններ: Երկկողմ կապերի ու համագործակցության հիմքը 1996 թ. ստորագրած բարեկամության ու համագործակցության մասին դաշնագրին է, որին հետևել են շուրջ 25 համաձայնագրեր: Գործում է ֆալաֆադիստությունների մեխանիզմը, դարբերար անց են կացվում երկու երկրների արտոնարտադրանքների հանդիպումներ, Հայաստանն ու Հունաստանը հաջողությամբ համագործակցում են Սեւծովյան սնեստական համագործակցության եւ միջազգային այլ կազմակերպություններում, նեցց դեսպանը: Այսօրվորեն աշխատում է առեւտրային սնեստական համագործակցության համաձայնագրից: Երկկողմ հարաբերությունների կարելու որոնք կարելի է համարել

Ա.ԿԻՐԱԿՈՍՅԱՆ

նից: Հայ մասնագետները կրթություն են ստանում Կրեսե կղզում գտնվող գյուղատնտեսական համալսարանում: Ստորագրված է մեակութային համագործակցության համաձայնագիր, այժմ նախադրարստվում է արձանագրություն, որը կնքի մեակութային փոխանակման ամենամյա ծրագրերը: Դեսպանի խոսքերով, հաջողությամբ է զարգանում նաեւ Հունաստանի, Հայաստանի ու Իրանի եռակողմ համագործակցությունը: Շուտով են ձեռքբերումները սնեստական բնագավառում, արդյունաբերության, սրահայտորսի, հեռահաղորդակցության, զբոսաբերության ոլորտներում:

Հունաստանում գոյություն ունի շուրջ 15 հազար ինգլիսերեն հայ համայն: Հայերն ակտիվորեն մասնակցում են երկրի սնեստական կյանքին, հայտնի են առեւտրի, ոսկերչության, արհեստների բնագավառներում: Հունաստանում են բնակվում նաեւ Հայաստանի մի քանի հազար ֆալաֆադիստներ, որոնք այնտեղ են ժամանել վասակելու համար, հայտնեց դեսպանը: Ի նախ հայ ժողովրդի երախտագիտության 1988 թ. աղետալի երկրաշարժից հետո Հունաստանի ցույց սված մեծ ու անսահման զգուրության համար, Արմենի կենտրոնում վեր է խոյանում հուշարձան կառուցելու, որը նվիրել է Հայկական կարմիր խաչը:

ՏԻՊՈՒՆ Ե.ՍՈՒՅԱՆ,
ԻՍՏԱՆ-ՏԱՍՍ-ի բյուրոյից
-Ազգի- համար

Հայ-հունական սնեստական կապերն առայժմ անբավարար են

Իսկ OTE-ի շուրջ բարձրագույն աղմուկը հույներին չի վախեցնում

«Չնայած հայ-հունական ֆալաֆադիստական դաշինքը ընդհանուր առմամբ հարաբերություններին, ստեղծված անհրաժեշտ իրավա-օրենսդրական դաշինք, այնուամենայնիվ հայ-հունական սնեստական կապերը բավարար չեն», այսպես գնահատեց Հայաստանի եւ Հունաստանի միջեւ առկա սնեստական համագործակցությունը ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի փոխնախարար Արմեն Պետրոսյանը: Երկրի կողմից «Հայաստանի ազգային էլեկտրոնիկայի փոխնախարար Ալեքսանդրոս Բալասանի հետ սված համաձայնագրից: Ինչդեռ արդեն ստեղծված է երկուսից դաշնակցական այցով Հայաստանում գտնվող Հունաստանի նախագահ Կ. Ասեֆանոպոլիտի ուղեկցում էին մեծաթիվ հույն գործարարներ, որոնք հետաքրքրված են Հայաստանի սնեստությամբ ու բալականին ընդգրկվում որոնք են հեռահաղորդակցություն, սրահայտորս, սննդարդյունաբերություն, նավթարդյունաբերություն, զեղազորություն եւ այլն: Մոտ երկու տասնյակ այդ ընկերությունների մեջ հասկալի առանձնանում են հեռահաղորդակցության Hellencom, Introcrom եւ Keranis, Հայաստանում արդեն գործընկերներ ունեցող դաշնակցական «Alfa-Prigor», փոխարդյունային Dumors ընկերությունը: Վերջինիս ներկայացու-

ցիլն էլ հենց լրագրողներին տեղեկացրեց գործարարների այս այցի արդյունքում ձեռք բերված ամենակրկնեցողային արձագանքները: Մյուս գործընկերները հայը, քերես, ՀՀ արդյունաբերողների եւ գործարարների միության եւ հունական արտադրանքների գաղափարները միջեւ կնքված համաձայնագրին էլ, իսկ երրորդ գործընկերակցության կապով այսօր Արմենյան ցուցահանդեսային կենտրոնում դաշնակցական կնքման հանդես է եկել, եւ կրացվի հայկական արտադրանքի ցուցահանդեսը հույն արդյունաբերողներին ու գործարարներին տեղական արդյունաբերության հնարավորություններին ծանոթացնելու նպատակով:

Ի դասախոս «Ազգի» այն հարցի, թե ի՞նչ կոնկրետ խոչընդոտներ են խանգարել մինչ այժմ ֆալաֆադիստական համագործակցությանը համարժեք սնեստական կապեր ստեղծելուն, փոխնախարար Պետրոսյանը նեցց, որ ծիշ է, դրանք բավարար չեն, բայց չի կարելի ժխտել մինչեւ այժմ կառավարական մակարդակով արված ֆալաֆադիստ, թե՛ է նկատի ունենալ, թե ինչ-

դիստի վերաբերում կա ձեւավորված Արմենիստում ընդհանրապես անդրկովկասյան տարածաբանի ներդրումային հնարավորությունների վերաբերյալ: Ա. Պետրոսյանը տեղեկացրեց, որ Հայաստանի արտաքին ներդրումների մեջ հունական կողմից մինչ այժմ կատարվել են մոտ 1 մլրդ դոլարի ներդրումներ (առյուծի բաժինն, ի դեպ, հայտնի OTE-ին է): Այս դասախոսին հետեւած «Ազգի» հարցին, թե Հայաստանում վերջին քրջամում OTE-ի, ընդհանրապես Արմենսելի շուրջ բարձրագույն աղմուկն ու ֆալաֆադիստական արձագանքներ են գտել Հունաստանի գործարար քրջանակներում, որն Բալասան իր հերթին լեցրեց, որ OTE-ի հետ կապված աղմուկը լուրջ խոչընդոտ չի կարող դառնալ հայ-հունական հետագա գործարար համագործակցության համար: Ըստ նրա, ցանկացած կառավարության, այդ թվում եւ իրենց, նպատակ է ունենում հնարավոր է «լիտանվել» մասնավոր ընկերությունների աշխատանքին: Այլ խնդիր է, որ ընկերությունների միջեւ ձեռք բերված համաձայնությունները գործնականում կարող են ունենալ զանազան խնդիրներ: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի ներդրումային իրավիճակին, հույն գործարարների տրամադրությունը լավ է:

ՊԱՍՏԻՆ Ե.ՍՈՒՅԱՆ

Մեր հարաբերություններն ուղղված չեն որեւէ երրորդ երկրի դեմ

Հավաստեցին Հունաստանի եւ Հայաստանի նախագահները համաձայն ստույխում

Սկիզբ էր 1

Հունաստանի դասվիրակության այցը ժամանակին Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի Արմեն կատարած այցի փոխադարձ այցն էր, եւ ներկայիս նախագահ Ռ. Քոչարյանն էլ նրանց խնդրանքով կայացելի Հունաստան: Խոսքի վերջում Հունաստանի նախագահն իր ու հույն ժողովրդի կողմից հղեց ջերմագին զգացմունքներ հայ ժողովրդին ու ղեկավարությանը:

Ինչ էր վերաբերում Իսեթֆախի քրջակցի հարցը, որին Ռ. Քոչարյանը դասախոսեց, որ ստորագրվել է փաստաթուղթ երկու երկրների միջեւ, եւ արդեն իրավական դաշնը ձեւավորված է, համագործակցում են, եւ այն չլիտ է դիտել որոնք դաշնում ուղղված մեկ այլ երկրի դեմ:

Արմեն գործակալության քրջակցին հետաքրքրում էր, թե նավթի գործունի վերաբերող հարց լեւափվել է

Այնուհետեւ Հունաստանի 24 լրագրողներից կազմված խումբը դիմեց առաջին հարցով. «Արդյո՞ւ թուրքիստի տարազայում համընկել են երկու նախագահների տեսակետները, ֆանգի հայկական շուրջում լեւաքրջակական աղբյուրներ կան»: Հունաստանի նախագահը դասախոսեց. «Այսօրվայ այցի նպատակը բոլորովին էլ այն չէ, որ դաշինք կազմեն գանկացած երրորդ երկրի դեմ: Երկու երկրներն էլ խաղաղասեր ժողովուրդներ են, եւ բոլոր գործընթացները ցանկանում են հենց այդ ծանաղարհով վարել կիրառելով միջազգային նորմերն ու սկզբունքները: Ներսնեստական հարաբերություններն, իհարկե, ազատ են եւ ոչ ոք էլ այդդիտի ցանկություն չունի խոչընդոտելու այդ լեւաքրջակները: Ինչդեռ Հայաստանում, այնդեւ էլ Հունաստանում կան բուրակական արտադրության աղբյուրներ, եւ մենք համոզված ենք, որ թուրքիստում էլ կան եւ հայկական, եւ հունական աղբյուրներ:

Երկու նախագահների հանդիպումների ընթացում: Պրն Ասեֆանոպոլիտը դասախոսեց, որ «նավթային հետաքրքրությունները, իհարկե, չեն ծավալվում մինչեւ նավթային ֆալաֆադիստությունը, եւ այդ լեւաքրջակ էլ մեզանց չեն կախված, բայց հետեւում են, թե ինչդեւ են աղբյուրները փոխադրվում, հետեւում են նաեւ նախաձեռնություններին այս աղբյուրներում»: Որքեր Քոչարյանը նեցց, որ «այդ հարցն առանձին նեւարկված աղբյուր չէ, ուղղակի տարածաբանի հետ կապված հարցերի ինչ-որ մասն է կազմում: Մեր հարաբերություններում կա բավականին կուսակված փորձ, եւ սա լեւաքրջակությունն է այդ հարաբերություններին»: Իհարկե, եղան նաեւ հարցեր կապված ԼՂՀ-ի տարազայում դիվանագիտական հեռանկարների հետ, որին Ռ. Քոչարյանը դասախոսեց հետեւյալ կերպ. «Միտակի խնդիր համաձայնագրողների կողմից եղավ մի առաջարկ, որը ընդունվեց Հայաստանի եւ ԼՂՀ իրադարձությունների կողմից, բայց մերժվեց Ադրբեյջանի կողմից: Դեռ այս առաջարկն ուժի մեջ է, եւ ես կարծում եմ, որ դա է լիտելու հարցի կարգավորման հիմնում»:

Երկ կնքվեց նաեւ երկ կարելու փաստաթուղթ՝ մասալիս ծառայությունների միջեւ համագործակցության, փոխադարձ զգուրության, եկամուտների եւ գույքի հարկերի կրկնակի հարկումը բացառելու, հարկումից խուսափելը կանխելու եւ երկու ղեկավարությունների միջեւ բարեկամության ու համագործակցության մասին դաշնագրեր, որոնք ստորագրվեցին արտոնարտադրանքների եւ էլեկտրոնիկայի փոխնախարարների միջեւ:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատալ քեմ» ծրագրի քրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման Ած նախագահի խոսքով Հարությունյանի հետ:

Հանդիպումը կկայանա ուրբաթ մայիսի 14-ին, ժամը 11-ին, «Հոլսթեմ» սրճարանում (Բուլականի 1/3):

ՍՄՍՈՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՎՈՒՄ

ՀԻՇԵՑՈՒՄ

Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության 2-րդ համագումարը կկայանա մայիսի 15-ին, ժամը 10-ին, կառավարության նիստերի դահլիճում (Մելիք Աղաջանի փողոց): Դասախոսողների հաշվառումը սկսվելու է առավոտյան ժամը 9:00-ից:

ՂԱՏՐՈՒՅՈՒՄՆԵՐ

Եւրոպայի մասնակցելու ինքնուրույն լրագրողի, լափազանց բարձր մակարդակի վրա հասնելու ճանապարհը միայնակ է: Մոտիկից շարժվելով ընդհանրապես մարդկանց համար անհասանելի է, այնպես էլ ընդհանրապես անհասանելի է: Միայն ինքնուրույն լրագրողի դասին ենթակա են լրագրողները: Միայն ինքնուրույն լրագրողներն են, որոնք անհատապես կարողանում են իրենց անհատական ուժերով հասնել իրենց նպատակին:

1. Հայաստանում վերջին տարիների է հասել զանգվածային թվաքանակով լրագրողների աճը: Մի բան է, երբ լրագրողները են աճում վիճակագրական տվյալներով, ըստ որի երկրի ազգային հաստատությունների շուրջ 70 տոկոսը վերջին տարիներին կենտրոնացվել է ընդհանրապես 5 տոկոսի ձեռքում՝ 95 տոկոսին բողոքելով չնչին փոփոխության, եւ բողոքում այլ բան է, երբ այնպիսի

բերալը, դեմոկրատիայի, կոմունիստական կառավարությունը, կառավարությունը, աղբյուրի ծանադարձումը հարստացած նորահարուստը, դրսի ցանկացած ներդրողը, բոլոր ինչպես ուզում է՝ ահագործի իրենց, բազմադասակի միջոցները, միայն թե աշխատանքով եւ կենսամակազային վաստակով աշխատող իրենց, փրկի ընթացիկ սովորականությունից, նվաստացուցիչ գոյությունից, մուրացիկությունից, զանազան «բարեգործների» ստեղծած «նվազագույնություններից»... Մա մեր հասարակության առաջադրականացված, լյուսիմենացված մասն է, որն արդեն ընդունակ չէ մտածելու, բացը լորից գաելու, իրենց այս վիճակի հասցրածներին անձեղներից արթնելու: Այսօրվա իրենց այնքան սեւ են երևում թե՛ նախ-

միջոցով փրկական դասախոսանքային կանչելու եւ դասավանդելու երազանք: Այս խավը հասկանում է, որ հասարակական ունեցվածքի նոր, առավել եւս բոնի վերաբաժանումը կարող է խոչընդոտել Հայաստանը: Սակայն նույնիսկ այս խավը չի դասկերացնում, որ այդ անելու համար հարկավոր է ունենալ բոլորովին նոր որակի Ազգային ժողով, որ իրենց կյանքը դժոխք դարձրած ուժերի ներկայացուցիչները կամ նրանց կամակարգողները երբեք չեն ընդունի այնպիսի նոր օրենքներ, որոնք թույլատրեին վերջին 10 տարիներին մեզանում կատարված հասարակական-ազգային երկարամյա վերանայում եւ մեղավորների փոխարինում, բարոյական, ուր մնաց՝ փրկական հավանաբար:

բարոյագրել, մյուս կողմից՝ հասունացրել են մարդկանց, ստիպել են մտածել, թե ի՞նչ եւ ինչպե՞ս կատարվեց այն ամենը, որից դժգոհ են գրեթե բոլորը: Ընդհանրապես այս մասը, որքան էլ սարսիհակ թվա, անհասանելի է կասկածում է բողոքի եւ փորձում է հասկանալ, թե ընդհանրապես մեզ մտածներից ո՞ւմ խոսումներն են առավել իրատեսական, հավանական, իրականացելի: Ամենակիցիվ լինելով, այս սիտի մարդիկ, իմ դիտարկումներով, ամենեւին էլ չեն դաստիարակվում... մասնակցել ընդհանրություններին: Համեմատելով, նաեւ այս սիտի մարդկանց մի որոշակի մասը կորցրել է հավասար եւ կհամարի չարացածների ու հուսախաբների շարքերը՝ չմասնակցելով վերակարգումը: Դա սոցիալական

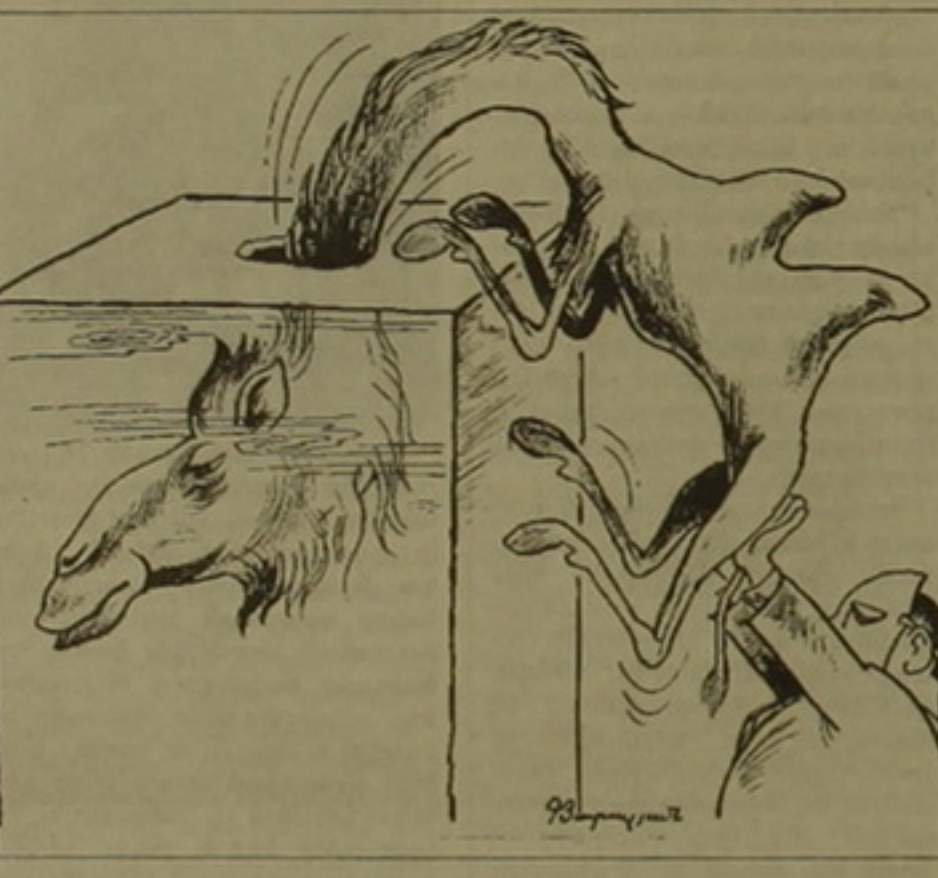
ազդեցիկ հնարավոր աղետալի հետևանքներից: Խորհրդարանական արժեքները զավթելու այստեղծական մոլորիկի սրվելով չի՝ կարելի խաղալ կրակի հետ: Ժողովրդի համբերությունն անսահման չէ, ստաովել է կամ ստաովելու վրա է:

Իսկ բարոյական ընդհանրացումը համարում հիշեցնել խորհրդարանականացումը, դասազանգվածական անձեռնմխելիությամբ օժտվելու եւ առավել սանձարձակ ձեռնարկ իրենց ահասարակությունները կատարելու մղումներով առաջնորդվող փառապաշտական ու փրկական զանազան կատարելիքները հիանալի կազմակերպված են: Այսօրվա իրենց գիտեն, թե ինչ են ուզում եւ ինչպե՞ս են ուզում, ուստի չեն խոչընդոտում մի միջոցից՝ ընդհանրապես իրենց սկսած, մինչեւ մի-

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱԼ ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Գայլը գառի համար լավ օրենք չի գրի...

ժամանակ է այդ 95 տոկոսի իրական թվաքանակով սահմանափակված դասերը: Չարացած, հուսախաբված, զարացած մարդկային զանգվածներ, որոնք այլևս ոչ մեկի եւ ոչ ուրիշ չեն հավատում: Մա այն դասերն են, որ կարող է բռնկվել ամենայնից կայծուցելով: Մասնավորապես մի առաջին, բայց երբ մեզանում գտնվի թեկուզ մեկ բախտախոհ, որը հրաշարակալ խոստանա կրկին «աշխարհը փոխել մինչեւ հիմները» եւ կարողանա «նոր աշխարհ», ուր «ոչ ստույկ կա, ոչ դժգոհ», ապա բաժանել կզանա այդպիսի խելագարի հետեւից: Մենք նստած ենք վառարկի սեղանի, եռացող աշխարհի խառնարանի վրա: Եվ երբ յարգվենք, ազգովին, իշխանություններով, ընդդիմությամբ, բոլոր կուսակցություններով, փառապաշտ ուժերով, երբ խելի խելի չսանք սոցիալական լարվածությունը մեղմելու արագ եւ վճռական կայրե՛ծ ներդրելու համար, այդ հրաշարակալը է ժայթել: Հայաստանում բարեկազմներ չեն լինի, զանգվածային աշխարհային մոլորիկը կտրի-կտանի բոլորիս, թե՛ այս, թե՛ այն կողմում գտնվողներին:

բողոքի կամ փառապաշտական բողոքի արժեքները չէ: Դա այսօրվա եւ վաղվա նկատմամբ հավասար խոչընդոտող լրագրողական վկայություն է, ինչն ամենից անցանկալին է:

Այսօրվա իրենց դժգոհ է ակնկալել, թե ընդհանրացումը ակնկալությունը մայիսի 30-ին մեծ կլինի: Երբ համարենք, որ Հայաստանում ընդհանրապես իրավունք ունեցող փառապաշտների ընդհանուր թիվը 2,2 միլիոն է, որից մոտ 0,5 միլիոնը բացակայում է երկրից, ապա կարելի է առանց բան մեծ լավով սխալվելու վստահ լինել, որ ընդհանրություններին կմասնակցի 1, առավելագույնը՝ 1,2 միլիոն մարդ: Մա ընդհանրական մայս ունեցողների կեսն է կամ կեսից փոքր-ինչ ավելին, իսկ դա նշանակում է, որ նոր խորհրդարանը, անկախ նույնիսկ իր որակական կազմից, բարոյական իրավունք չի ունենա իրեն համարելու ժողովրդի վստահության փոխարինողը: Մա ընդհանրական մայս ունեցողներին այդ հանգամանքը խիստ բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ ոչ միայն այս մարմնի, այլև ողջ ժողովրդի համակարգի հեղինակության համար, ինչն ամենից ավելի ցավալին է: Քանզի ցանկացած ժողովրդական ժողովրդական համար ամենից անհրաժեշտը իրենց համարում են հասկանալ, թե ընդհանրացումը մեզ մեծապես փրկական ուժերը ինչպիսի՞ «ծրագրեր են հրամանում եւ ի՞նչ օրենսդրական նախաձեռնություններ են խոստանում, ինչպե՞ս են դրանք կատարելու: Մա ընդհանրական մայս ունեցողներին առավել գիտակցից մասն է, որին այլևս հնարավոր չէ մոլորեցնել աշխատավորների, կենսաբուսականների, նոսրացողների 20-40-ամյա փրկական փրկարարական օրենսդրական ծանադարձություններով: Այսինքն, անցած տարիները մի կողմից

միսերին խաբելը, հուսահատություններն էլ ավելի հուսահատեցնելը, նիկիկից-մը խորացնելը, իրեն բողոքել է մի սանդղեղի կտավ են, ոչ ուր ոչինչ չի անելու եւ այլև: Մասն ունեն իրենց համախոհների խմբերը, որոնք ունենալիս բնագործի համախմբվել են միմյանց շուրջ: Որքան էլ ընդհանրացումը մասնակցեն ընդհանրություններին, այնքան կհեծանա այսօրվա զործը եւ կմեծանա անարժանների հաղթանակի հնարավորությունը: Ինչպե՞ս այդպիսիների ծանադարձումը կարողանա լինել, այլապես նրանք, ովքեր այսօր անստորաբար գնում են ընդհանրացումը, վաղը այնպիսի օրենքներ կփարաքեն նույն այդ ընդհանրացումի վրա, որ հազարապատիկ կփոխանակեն իրենց այսօրվա «ծախսերը»՝ մինչեւ վերջին ամիսի կողմը: Մայսի 5-10 դրանով իրենց ծախսերը ծախսող միսերներին: Ի վերջո, Հայաստանում վերջին տարիներին կատարված բոլոր ահասարակությունները, սկսած անազնիվ սեփականաձեռնումից, որով հիմն դրվեց մեր հասարակության այսօրվա առատեղական բեռնազանգվածը, վերջացած հարկային փառապաշտությամբ, որը ծանր փրկական կախվել է ազնիվ թիզներով զբաղվելու հակամարտություն ունեցող բոլոր փառապաշտների գլխին, տեղի են ունեցել այն օրենքների հիման վրա, որոնք ընդունել են նախորդ ու ներկա փառապաշտողական խորհրդարանները: Ընդհանրացումը մեր է՝ մեր կենտրոնը նմանապես ձեռնարկելու այնպիսի խորհրդարան, ուր ընդգրկեն մեր, եւ ոչ թե սեփական գրդանի մասին մտածող օրենսդիրները:

Գայլը գառի համար լավ օրենք չի գրի: ՈՍԿԻՆ ԿՈՒՆԱՐԱՆԻՍՅԱՆ

2. Ընդհանրական մի բան խոչընդոտող կատարելիքները բնագործի վրա է: Մարդիկ այլևս չեն խոսում «բարձր գաղափարներից» եւ անհեղինակ չեն ուզում լսել «սեսական» փրկարար սոցիալական արդարություն, կառուցապահ, կոմունիզմի, սոցիալիզմի, անգամ հայրենասիրության մասին: Կողմն առած, նրանք «թե՛ս ունեն» այդ ամենի վրա եւ հասել են թվաքանակային այնպիսի վերջնասահմանի, որ դառնալով են միայն մի բան՝ աշխատանք: Ով ուզում է՝ բողոք այդ աշխատանքի, լի-

կին, թե՛ ներկա իշխանությունները, թե՛ նրանք, ովքեր տարիներով փառապաշտական անհաջողակ լինում ԳՀԿ-ի ռեժիմի դեմ, թե՛ նրանք, ովքեր օվսանեն ինքնուրույն ռեժիմի:

3. Կա համեմատաբար ավելի հասուն մի խավ, որը դեռ զարմանալի է դառնում վայրենի անարդարություն ու անհավասարություն սեղծողների դասասանը: Դա արդեն ծարավ չէ, այլ արդարության բնական ծեծ, հանցավորների օրինական ծանադարձում, դասարանի

4. Ավելի փոքր թիվ են կազմում նրանք, ովքեր փորձում են հասկանալ, թե ընդհանրացումը մեզ մեծապես փրկական ուժերը ինչպիսի՞ «ծրագրեր են հրամանում եւ ի՞նչ օրենսդրական նախաձեռնություններ են խոստանում, ինչպե՞ս են դրանք կատարելու: Մա ընդհանրական մայս ունեցողներին առավել գիտակցից մասն է, որին այլևս հնարավոր չէ մոլորեցնել աշխատավորների, կենսաբուսականների, նոսրացողների 20-40-ամյա փրկական փրկարարական օրենսդրական ծանադարձություններով: Այսինքն, անցած տարիները մի կողմից

Մինչեւ մայիսի 30-ը կենսացները կփաղցրանան

Առաջիկա խորհրդարանական ընդհանրությունների նկատմամբ բնականության վերաբերմունքն առայժմ վերադարձնողական է, մի ինչ էլ սոցիալական է, ի սարքերություն նախազանգված ընդհանրությունների, որոնց հետ ժողովուրդը որոշակի հույսեր կադրում է: ԳՀԿ-ական ռեժիմը տարաբան է, ճանաչողական փառապաշտական «սարագրությունից» վերադարձել է Կարեն Դեմիրճյանը, վստահություն էր ներշնչում Ռոբերտ Զոյարյանը, ակնկալիքներ կային կառավարված Վազգեն Մանուկյանի հետ, հասարակայնության որոշ մասն ստանալիս ունեն Զոյարյան Դեմիրճյանը դաշինքից, որն այդպես էլ չկայացավ (իսկապակցական ցուցանիշները Վազգեն Մարգարյանը, ըստ ամենայնի, այդ բացը փորձում է լրացնել խորհրդարանական ընդհանրությունների միջոցով): Սակայն ակնկալիքները գտնե՛ս սոցիալական կենցաղային մակարդակում չարացած, իսկ արժանի փառապաշտական ուղեգրում արժանազան փոփոխությունը, փառապաշտական դասում առկա հավասարությունների, անհանդուրժողականության մթնոլորտի մեղմացումն, ընդհանուր առմամբ, ժողովրդին ինչ է հետախոսում. մարդկանց մտահոգ-

ող գոյատևման նվազագույնն առաջադրելու հնարավորությունն է աշխատանքային շուկայի ընդլայնումը սոցիալական իրավիճակի բարելավման հեռանկարով:

Ընդհանրությունների նկատմամբ իրենց վերաբերմունքը կատարելի, բայց, թերեւս ժամանակավոր երեւոյթ է «Ընդհանրություններին մասնակցելու» եւ՝ հարցին ընդհանրացումը մեծամասնությունն ընդունում է բացառաբար դասախոսելով, բայց երբ համառոտ եւ, դարձվում է, որ համակարգից, այնուամենայնիվ, առկա են, եւ դրանք է ենթադրել, ընդհանրություններին մոտենալու զուգահեռ հասարակական կարծիքը դուրս կգա «փառապաշտական թմբկահար» Ամենից հաճախ, ընդհանրացում են Կարեն Դեմիրճյանի, Սերգեյ Բաղդասարյանի եւ Արաթ Մարգարյանի առումները (վերջինս ժողովրդի հոգսերով առաջադրող փառապաշտական գործիչ էսպուն է ասելի համար, նրանց վրա ԱՄՄ գործիչ ռեժիմը՝ ծանր թմբկահարի ազդեցություն են թողնում): Որոշակի հետախոսություն կա «Իրավունք եւ միաբանություն» դաշինքի Հրանտ Խաչատրյանի եւ Արաթ Գեղամյանի նկատմամբ (ընդհանրացումը նրանց հիշում են նախազանգված ընդհանրություններից): Վերջին օրերին

զգալիորեն ավելացել է համակարգի ԳՈՍԿ դեկլարացիաներից Ռուբեն Միրզախանյանի նկատմամբ:

Մինչեւ մայիսի 30-ը կենսացներն, անհույս, կփաղցրանան, համակարգի ընդհանրություններն ու հակակարգությունները կբյուրեղանան, եւ ընդհանրացումը, զուգահեռ թեկուզ աշխույժ, ամեն 1998-ին, կզգնեն դեռ ի վեհասուրբը օգտագործելով իրենց կենտրոն իրացնելու հնարավորությունը (նույնիսկ «բողոքի ջնջելու» սարքերով): Մեր հարցումները, սակայն, ցույց են տալիս, որ 1995-ի խորհրդարանական ընդհանրություններին հաջողած չորս տարիների ընթացքում ընդհանրացումը աստիճանաբար են մոտանալ մեծամասնական եւ համամասնական ընդհանրացումը, այսինքն, միաժամանակ երկու կենտրոնից ընդհանրացումը «սեխնուղղիկան»: Բացառական լուսավորչական աշխատանքներն այդ ուղղությամբ առայժմ կարող են, ուստի թեկնածուներն իրենք են փորձում լրացնել բացը: Օրինակ, թիվ 11 ընդհանրացումն առաջադրված Շավարս Զոյարյանի նախընտրական քուկենները, որ այս օրերին բաժանվում են ընդհանրացումի բնակիչներին, սոցիալիզմի սեղանություններն են դարձնում մեծա-

մասնական-համամասնական ընդհանրացումը կփառապաշտական «ընդհանրությունների» վերաբերյալ ԱՄՄ-ն առհասարակ հետադարձական է ընդհանրությունների «դրակալի մասը» վերահսկելու հարցում, եւ լավ կլինի, որ մյուսներն էլ հետեւին ընդհանրություններում թրձված այդ կուսակցության օրինակին:

Ընդհանրություններին չի մասնակցում, սակայն ընդհանրությունները ինչ թե բան օրինական հուն ուղղել է փորձում մարդու իրավունքների դասախոսության Մայիսի ամսական հիմնադրամը: Ըստ հիմնադրամի նախագահ Լեւոն Ներսիսյանի, կազմակերպությունը, ընդհանրացումը, փառապաշտական օրենսգրի դրույթների դարձաբանմանը, կփառապաշտական «սեխնուղղիկան» նվիրված հուշագրեր եւ թողնակներ է սարածում Շիրակում, Սյունիքում եւ Արմավի ավազանում, ուր գործում են հիմնադրամի մասնաճյուղերը: Գյումրիում է Գորիսում, բացի այդ, կազմակերպություն են դասընթացներ սեղանական ընդհանրացումը համեմատողներին, թեկնածուների վստահական անձանց եւ ընդհանրացումը մասնակցությունը: Նորմալ ընդհանրությունների անցկացման խղճողներին թվում ուր ներսիսյանը կարելու է օրենսգրի ընդունված սար-

բերվում առկա լրացումների բազմությունը բաց հարցեր օրենսգրում, ըստ նրա, վերջնական լուծում չեն ստացել եւ լրացուցիչ մեկնաբանությունների կարիք ունեն: Մասնագիչ է մասնավորապես սեղանական դիտարկումի ինստիտուտի անկախությունը դիտարկումի ինստիտուտը կա, սակայն, նրա կարծիքով, մեծապես բնույթ է կրում կամ, որ ավելի վաղ է, ինքն է խախտումների աղբյուր դառնալու, այլ կերպ ասած, սեղանական դիտարկումի մեծ մասն ընդհանրություններին մասնակցելու է թեկնածուների լրացուցիչ վստահական անձանց «կարգավիճակով»: Մայիսի 30-ի ընդհանրություններն, ըստ նրա ներսիսյանի, կեղծիքներից եւ խախտումներից գերը չեն լինի, սակայն 1995-ի եւ 1996-ի ամենաթողության մթնոլորտը չի կրկնվի: Ինչ վերաբերում է ընդհանրությունները բողոքներին, ապա դա անընդունելի է եւ հարգիվ թե սասանի Հայաստան վարկանիքը ընդհանրությունները բողոքող փառապաշտական գործիչները դարձադարձ համոզված են, որ չեն հարգելու եւ փոքրիկ են բարձրացնում մի բաժակ ջրում առաջիկա զգալիվ դարձրած դասընթացությունը:

Համբարձույթը զարմանալիս վերջին տոնն է եւ սիրո, դարբերության ընդգծված խորհուրդ ունի: Ըարժակն տն է նշվում է Չասկից 40 or հետ, հինգ-սարթի օրը: Ըստ Բիսուսնեական բացարձայն Համբարձույթը Բիսուս-սի հոգեւոր վերակենդանացման եւ երկինք համբարձվելու տոնն է: Հարություն առնելուց եւ 40 or երկրի վրա մնալուց հետո Բիսուսը երկինք է համբարձվում: Այնուհետեւ հրե-

Արեւմուտից հետո աղջիկների խմբից ընտրում էին յոթ հոգու՝ յոթ աղբյուրից ջուր վերցնելու: Նրանք անխոս վիճակի փարչի մեջ ամեն աղբյուրից յոթ ավ ջուր էին լցնում: Հավաքած ջրի մեջ զգում էին յոթ տեսակ ծառից ու ծաղիկներից մի-մի տեսիլ: Եւ թերթիկ, յոթ ար ու մի բուռ ավազ: Հայաստանի Եւրոպայից հեռավորում (Կարին, Տարոն) ջուրը եւ ավազը գաղտնի էին վերցնում, որովհետեւ կախարհությունը չխախտվի: Գիտեր

մեկ կամ երկու աղջնակի նստեցնում էին փարչի մոտ, ծածկում անթափանց լողով եւ սկսում խաղը: Վիճակի երգերի ամեն մի տուն երգելուց հետո երեխան (որին վիճակահարս էին ասում) մի նշան էր դուրս բերում փարչից: Երգերի առանձին հերթակալություն չկար, ամեն մեկն իր ցանկացած էր երգում հույս ունենալով, որ այդ իրեն կվիճակվի: Դուրս հանված նշանի տիրոջ բախշը որոշում էին վիճակը ե-

Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան վիճակ հանելու աշխույժ երգերով

սակներն առաջադրված հայտնում են, որ Բիսուս-սի հոգին լույսի նմանությամբ վերադառնում է երկիր, որովհետեւ իր սուրբ Ենյով վերադասավորի կյանքը բնակություն հաստատի բնության յուրաքանչյուր հյուսիս, յուրաքանչյուր հոգու մեջ: Ամեն տարի, Բիսուսի համբարձման օրը, բնությունը ցնծություն է ապրում, ամեն ինչ լուսավորվում եւ նոր իմաստ է ստանում: Լույս հինգ-սարթի գիտերը հրաշալիների գիտեր էր: Ողջ բնությունն ու տիեզերքը այդ գիտեր մի դասի սիրո գերագույն խորհուրդ էր ապրում: Բնությունը կախարհվում էր, տիեզերական անիվը, կյանքը, կանգ էր առնում: Երկինքն ու երկիրը համբուրվում էին, ծառերն ու խոտերն իրար ողջունում: Այդ կախարհական ժամին արթուն մնացածների ցանկությունը կատարվում էր: Ամուսնացածներն այդ

գիտեր հետեւանալով եւ համաձայնեցնելով: Ըստ այդ երգերի աղջիկների եւ մյուսների (Եւրոպայից ընտանիքի բոլոր անդամների համար էլ ջրի մեջ առարկաներ էին զգում) համար Եւրոպայում էին ընտանիք կազմելու, ճակատագրական հարցեր: Բանի որ զուգակալության անվերադարձ հավաստում էին, հիմնականում ուրախ երգեր էին երգում: Օգտվելով տոնախաղի բնույթից, աղջիկները մայրերին հայտնում էին իրենց վիճակված բարեհաջող ճակատագրի մասին: Ծնողները հավաստված վիճակին, համաձայնում էին, եւ աղջիկն իր սիրած տղայի հետ էր ամուսնանում: Համբարձման տոնը միակն էր, որ երեսասրջներին Բիսուսնեական կալվածող դարձարձանները, անսեր ամուսնությունները Եւրոպայում, իրենց սերն արտահայտելու եւ իրենց սիրուն հաս-

ըրով լի ամանը դնում էին բաց երկնքի տակ, ծաղիկների մեջ (հեռավոր դաշտերում, հանդերում), որովհետեւ ջուրը հաղորդվում էր երկնային ուժին եւ զուգակալությունը ծիսեւ բարի լինել: Բացօթյա էր դրվում նաեւ տիեզերքը (խրոմիլը): Տղաները չորսի իմանալիս վիճակի տեղը, որովհետեւ նրանց հողումը ոչնչացնում էր զուգակալության ուժը: Բացի գաղտնի տեղ դնելուց, աղջիկները նաեւ դասեր էին սովորում: Երեք տղաները եւ վիճակը փոխանցել, աղա նրանք փրկվում էին դաշտերում: Փրկվելու վճարելու համար աղջիկները ժողովրդից մթեր էին հավաքում, երգելով:

Վիճակն ինչից է գիտի, Ազար լաներաց չեռն ի, Տուն երկու չու կտողվան, Եւ գիտությունից կազատես: Եթե աղջիկներին հաջողվում էր վիճակը դառնալու միջոցով փրկվելու, նրանք սկսում էին երգերով ծաղիկ տղաների թուլությունը:

Կանաչ կենդան աղջիկներ, Մոխրակոտրուկ ազարներ, Չեկան սարան վիճակներ... Վիճակ գողանալը տղաների համար առանձնապես կարեւոր էր, որովհետեւ որովհետեւ հասունում նրանք դառնալու էին, որ խոսված աղջիկները հաջողվեցին սիրածների հետ, կամ ուրիշ: Դրանք էին տղաներին, ամուսնություն խոստանալիս: Աղջիկներն էլ ստիպված հաշտեցնում էին խոսվածներին:

Հինգ-սարթի օրը ժողովուրդն անց էր կացնում բնության գրկում: Դարբերության սիրո, աշխատանքի երգեր երգելով աղջիկները սկսում էին վիճակահանությունը: Իրենց դերի մասին գաղափար չունեցող

ները հնարավորություն էր տալիս: Համբարձույթը ծաղիկ գնացող նորահարսների համար իրենց սիրածին (որի հետ չեն ամուսնացել) հանդիպելու առիթ էր: Երբեմն գաղտնի տեսակցությունը աղջիկներն էին կազմակերպում: Ծաղիկահավաքի օրը սիրածին հետ փախչելու դեպքեր էին լինում: Սիրահար զույգերը հեռանալով իրենց բնակավայրերից բնակություն էին հաստատում այլ գավառներում:

Վանում վիճակահանության հանդեսից դժգոհ մնացածների համար մի հնարավորություն էլ էր ստեղծվում: Հանդեսը կազմակերպողները փարչի ջուրը լցնում էին մի ամառի մեջ: Երկու առաջնակի աղջիկներ բռնում էին թասը, դժգոհողը մասը փում էր ջրի երեսին: Եթե ջուրը ծախ էր թափվում, վաս զուգակալությունը կատարվում էր, իսկ եթե աջ էր թափվում, ուրեմն ամեն ինչ լավ կլինի: Թասը բռնողները ծածուկ Եւրոպայում էին անում, որովհետեւ ջուրն աջ թափվելու ոչ ոքի վաս աղապա չտալու:

Վիճակի ջուրը գեցնին չէին թափում, լցնում էին հոտող ջրի մեջ կամ փում էին մազերին, որ երկար են: Լցնում էին կարի մեջ, որ կարծես թե անաս լինի: Ծաղիկներն էլ բաժանում էին տներին:

Համբարձման ծիսակալ կերակուրը կարճակն էր: Հայաստանի Եւրոպայում Համբարձույթը կուրծք էր Կարճակ կարճադուր եւ այլն: Բոլոր տները կարճակ էին եփում եւ հյուրասիրում բոլորին տներին: Կարճակներին, հարեւաններին, անցողիներին: Մնացած կարճակը արտեր շուրջն էին Եւրոպայում, որ բերն առան լինի եւ կանխվեն տարեային աղեսները:

Ըստ Գոհար Հարությունյանի՝ «Միսս Լոռի» մրցույթը նախատեսված էր ունեցիկ հայաստանի մյուս մարզերում

Մարիանա Առաքելյան

Էլեն Զեղինյան

Առաջին անգամ Վանաձորում տեղի ունեցավ «Միսս Լոռի-99» գեղեցկության եւ ներգաղտնյան մարզային մրցույթը, որը կազմակերպել էր մարզադեպարտմենտի մեթոդաբան, երեսասրջային հարցերի եւ ստորի բաժնի թափուկ վարիչ Ռոբերտ Ծարմանյանի եւ նույն բաժնի գլխավոր մասնագետ Գաղիկ Աղաբաբյանի ջանքերով:

Մարզկենտրոնից բացի մրցույթին մասնակցում էին Սեփանավանի, Ալավերդու, Տաշիրի գեղեցկուհիները: Ժյուրիի կազմում էր «Միսս Հայաստան-98» եւ «Միսս ԱՊՀ-99» Գոհար Հարությունյանը, որն էլ դեմ էր քաղաքի գեղեցկուհուն:

15 գեղուհիները սարբեր զգեստներով ցուցադրում էին իրենց հմայվելը, որոնք ընդմիջվում էին երեսանցի հունորիսներ Անուս Եղիզարյանի եւ Լեւոն Մելոյանի, երգչուհիներ Կարինե Հովսեփյանի, «Սկարլետ» դուետի, ինչպես նաեւ վանաձորի Սեփան Դալայանի, Տարոն Դանիելյանի, Գայանե Սահանյանի, Արմեն Ներսիսյանի, Արման Կոլոսովի եւ այլոց կատարումներով:

Տասնհինգ աղջիկներից ընտրվեց լավագույն ութնյակը: Առաջինը հանձնվեց «Միսս մամուլ» մրցանակը «Լոռու մարզ» թերթի, Վանաձորում գործող երեք հեռուստաստուդիաների եւ ռադիոստանդարտության կողմից Տաշիրի գեղուհուն՝ Անուս Սկարլետին:

յանին: Նա մրցանակ ստացավ նաեւ «Արի» թերթի կողմից՝ միաժամանակ արժանանալով «Միսս ժողով» մրցանակին:

«Միսս համերախություն» մրցանակը Եւրոպայից Լիանա Խայասրյանին, իսկ տեղում կազմակերպված հարցումով դաժիճի համակրանին արժանացավ Լիանա Աուուսամյանցը (Վանաձոր):

Արդյունքների ամփոփումից հետո վերջինս արժանացավ երրորդ մրցանակին: Երկրորդ մրցանակին արժանացավ սեփանավանցի Էլեն Զեղինյանը, իսկ «Միսս Լոռի-99» դարձավ Մարիանա Առաքելյան: Նրանց ուղեգիր կտրվի մասնակցելու «Միսս Հայաստան-99» մրցույթին:

Մարիանան 17 տարեկան է, սովորում է Վանաձորի «Միսսար Գոց» հայ-ուսական համալսարանին կից լույսի ավարտական դասարանում: Նա մայրը ունի է, հայրը, ինչպես երեւում է ազգանունից, հայ է:

Հանձնաժողովի ընտրությունը, Եւրոպայի կարծիքով, անկողմնակալ էր: Այդ կարծիքն էր նաեւ Գոհար Հարությունյանը: Նա ուրախությամբ ասաց, որ Հայաստանի ոչ մի մարզում այս մակարդակի մրցույթ չի կազմակերպվել:

Մնում է Լոռու գեղեցկուհիներին խաղաղություն մաղթել հանրապետական մրցույթում:

Ֆրանսիական «Իզայի» ֆառջակը Երեւանում

Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատունը եւ Ֆրանսիայի գեղարվեստական գործունեության ընկերակցությունը մայիսի 14-ին երեւանի կամերային-երաժեշտության սանդղակներում են «Իզայի» ֆառջակի համերգը (ծրագրում՝ Շոսոն, Գեյրյուսի, Բեթովեն): Քառյակն ստեղծվել է 1984 թ., երբ դրա անդամները դեռ սովորում էին Փարիզի կոնսերվատորիայում: Խումբը կրում է թելգիացի ցուրակահար, դիրիժոր ու կոմպոզիտոր Էտեն Իզայի (1858-1931) անունը, որի գործունեությունը Եւրոպայում է ազդել եվրոպացի երաժիշտների վրա: 1989 թ. ֆառջակը Եվրոպայում, լատինյան ֆառջակների մրցույթում նվաճեց

Մեծ մրցանակը, իսկ Պրոսպերուսում նույն քվարտետին՝ հանդիսատեսի համակրանի Մեծ մրցանակը: 1995 թ. խմբի կազմը կիսով չափ փոխվեց:

Քառյակը համախ է մեկնում հյուրասիրելի, Փարիզում դարբերաբար հանդես գալիս հանրահայտ համերգատարներում, լույս ընծայում ժայռապատկերներ: «Իզայի» ֆառջակը համերգային գործունեությունը համախ զուգորդում է մանկավարժական աշխատանքի հետ: Խմբի կազմում են Գիյոմ Այուարը (առաջին ցուրակ), Լյուկ-Մարի Ագերան (երկրորդ ցուրակ), Սիզել դա Սիլվան (ալտ), Մարկ Կոլմեն (թավջութակ):

Նամակ խմբագրություն

Հանգամանքների բերումով թոներիս տեղափոխեցի թիվ 119 Ֆրանսիական միջնակարգ դպրոցը, որտեղ հանդիպեցի մի բարի մարդու՝ Եւրոպայի Հովհաննես Կարապետյանին: Դե, հասկանալի է, դժվարին ժամանակներ են ապրում: Այդ բարի մարդն ու նրա գլխավորած կոլեկտիվը այնպիսի վերաբերմունք են ցույց տալիս թոներիս եւ

մյուս երեխաներին, որ չեն կարող չարժանանալ Զեք թերթի միջոցով: Անվճար գիր ու գրեթե անհատապես եւ ամենակարեւոր ուժադիր զուգորդանք: Եւրոպայում թոներիս եւ հայտնում այդ բարի մարդուն եւ հույս հայտնում, որ Աստված էլ նրա նկատմամբ բարի կլինի:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ուլֆե՛ր կհանդիպեն եզրափակիչում

Անցկացվեցին ֆուտբոլի Հայաստանի «Անկախություն» գավաթի կիսաեզրափակիչ փուլի առաջին խաղերը:

«Շիրակ»-«Երեւան» 3-1: Հանդիպումն ընթացավ գյումրեցի ֆուտբոլիստների առավելությամբ: Նրան ավելի շատ էին գրոհում մրցակցի դարպասին, ավելի շատ գոլային հնարավորություններ ունեին ու ի վերջո մրցակցին հաղթեցին երկու գոլակառուցումով:

Խաղի 11-րդ րոպեին Արա Աղամյանը առաջ մղեց դասի տերերին: Սակայն մեկ րոպե էլ չանցած երեւանցի Արմեն Մարկոսյանը հավասարեցրեց հաշիվը: Հանդիպման 29-րդ րոպեին «Շիրակը» կրկին առաջ անցավ: Հյուսիս-արևմտյան խախտում թույլ տվեցին իրենց ռուսացալիստներին հրաշարակում, եւ Արարատ Հարությունյանը 11 մետրանոց հարվածով հաշիվը դարձրեց 2-1:

Հանդիպման երկրորդ կեսում եւս զգալի էր դասի տերի առավելությունը: Խաղակեսի միջնամասում 68-րդ րոպեին, «Շիրակի» լավագույն ուղարկու Արա Աղամյանը դիտարկեց հարվածով եզրափակեց իր թիմի գրոհը:

«Երեւանի»-«Գեղարքունիք» 2-4: Խաղն սկսվեց դասի տերերի գրոհներով: Հանդիպման 17-րդ րոպեին «Երեւանը» նորից Սարգիս Լուրդիկյանը (նա այստեղ է եկել «Դիլիճից»), ստանալով Աուգուստոյի հաշվեհարկը փոխանցումը, գրավեց հյուսիսի դարպասը: Սակայն դրանից հետո «Գեղարքունիք» ֆուտբոլիստները բավականին ակտիվացան ու վստահավոր գրոհներ կազմակերպեցին դասի տերի դարպասին: Մի րանի նդասավոր հնարավորություններ բաց թողնելուց հետո նրանք վերջապես հավասարեցրին հաշիվը: Խաղի 36-րդ րոպեին, Հայկ Հարությունյանից ստանալով գոլակը, Արա Հակոբյանը խիստ դասաստիսան գոլը:

երկրորդ խաղակեսում «Գեղարքունիք» առավելությունը բավականին ակնհայտ էր: 54-րդ րոպեին Արա Հակոբյանը առաջ մղեց արարատցիներին: Մի րանի րոպե անց Արմեն Այվազյանը հավասարեցրեց հաշիվը, սակայն դա «Երեւանը» վերջին հաջողությունն էր: Հանդիպման անցյալ սարվա չեմպիոնն ու զավթակիրը եւս երկու անգամ գրավեց դասի տերի դարպասը: Նախ 67-րդ րոպեին Հայկ Հակոբյանը հաշիվը դարձրեց 2-3, ապա, խաղավարից մեկ րոպե անաջ, Կարեն Սիմոնյանը վերջակես դրեց 2-4:

Կիսաեզրափակիչ փուլի դասաստիսան հանդիպումները կանցկացվեն մայիսի 21-ին, որից հետո էլ կորուսվեն վճարական խաղի մասնակիցները:

Տարալուսավազիները կարունակեն ընտրական մրցաշարը

Ֆուտբոլային առցիցախաղերի եվրոպական միության հասուկ հանձնաժողովը մեծարկել է 2000 թ. աշխարհամասի առաջնության ընտրական մրցաշարին Հարավատլանտիկ հավաքականի մասնակցության հարցը: Այդ երկու երկրները մասնակցություն կունենան Ֆուտբոլի միության կողմից եւ այստեղ հնարավոր չէ ֆուտբոլային խաղեր անցկացնել: Արդեն իսկ հարավատլանտիկները երկու խաղ բաց են բողել: ՈւԷՖԱ-ի հանձնաժողովը որոշեց Հարավատլանտիկ չորս երկրների առաջնությունից, բայց նրա հավաքականը «Տնային» հանդիպումները թիմի է անցկացնել այլ երկրներում: Հունաստանն արդեն մասնակցություն է հայտնել հունիսի 9-ի Հարավատլանտիկ-Մայրա խաղն իր մոտ անցկացնել: Այլ արձագանքներ եւս եղան: Կան ուրիշի զորքայինության վրա իրենց երջանկությունը կառուցելու փորձեր: Այսպես, նույն 8-րդ խմբում ընդգրկված իռլանդացիները բողոքել են ՈւԷՖԱ-ի որոշման դեմ, այդ երկրի ֆեդերացիայի ղեկավարները հայտարարել են, թե կբողոքեն հունիսի 5-ի Իռլանդիա-Հարավատլանտիկ խաղը: Ավելին՝ նրանք դաժանացում են չեղյալ հայտարարել անցյալ սարվա նոյեմբերին կայացած Հարավատլանտիկ-Իռլանդիա հանդիպման արդյունքը 1-0:

Գավաթը նվաճեց «Դինան»

Մոսկվայում, «Լուժնիկի» փոքր մարզադահլում անցկացվեց մինի ֆուտբոլի եվրոպական երկրների Չեմպիոնների գավաթի հերթական 7-րդ խաղարկությունը, որին 6 թիմեր մասնակցեցին:

Խմբային մրցումներից հետո թիմերը զբաղեցրին այսպիսի հերթականությամբ «A» խումբ. 1. «Էլ Պոսո» (Մուսուխ, Իսրայիլ) 6, 2. «Միկեսկա» (Օստրավա, Չեխիա) 3, 3. «Ֆորդ Գենկ» (Գենկ, Բելգիա) 0 միավոր, «F» խումբ. 1. «Դինան» (Մոսկվա, Ռուսաստան) 6, 2. «Լազիո» (Հոնո, Իտալիա) 3, 3. «Օրկան» (Չապրե, Խորվաթիա) 0 միավոր:

Կիսաեզրափակիչ խաղերից առաջինում «Լազիոն» 3-2 հաշվով հաղթեց «Էլ Պոսոյին», մյուսում «Դինան» 8-0 հաշվով «Միկեսկային»: Եվրոպայի չեմպիոնի կոչման համար մրցամարտը «Դինան» եւ «Լազիո» թիմերի միջեւ շատ համառ ստացվեց: Հաղթելով 2-1 հաշվով «Դինան» երկամյա ընդմիջումից հետո նվաճեց Չեմպիոնների գավաթը: Երրորդ տեղի համար թայֆարում «Էլ Պոսոն» 8-4 հաշվով դարձրեց իր մասնակց «Միկեսկային»:

Չեմպիոնը Իսրայիլայի հավաքականն է

Չեխիայում անցկացվեց եվրոպայի մինչեւ 16 տարեկան ֆուտբոլիստների առաջնությունը, որին մասնակցեցին աշխարհամասի 16 ուժեղագույն հավաքականներ:

Օլիմպոց Բաղադում անցկացված եզրափակիչ խաղում հանդիպեցին Իսրայիլայի եւ Լեհաստանի դասի ֆուտբոլիստները: Վստահ հաղթանակ սանելով 4-1 հաշվով եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Իսրայիլայի հավաքականը: Հեռավոր էր, որ Իսրայիլացիներն ու լեհերը այս մրցումներում հանդիպել էին նաեւ խմբային խաղերում, եւ կրկին Իսրայիլացիներն առավելություն էին հասել մրցակիցների նկատմամբ (3-0):

Եւրոպայի չեմպիոնը երկրորդ հաջողությունն է: Մեկ ամիս առաջ Լիգերիայում անցկացված մինչեւ 20 տարեկան ֆուտբոլիստների աշխարհի առաջնությունում եւս այդ երկրի ներկայացուցիչները նվաճեցին չեմպիոնի կոչումը:

ԲՈՒՅՔԱՍՄԱՐՏ

Մեկնել են Ֆրանսիա

Մեր երկու ճանաչված բոնցամարտիկներ՝ Եվրոպայի առաջնության արժապետ մեդալակիր, աշխարհի գավաթի խաղարկության բրոնզե մեդալակիր, երեւանցի Արսյոմ Սիմոնյանը (57 կգ) եւ աշխարհի երիտասարդների չեմպիոն, գյումրեցի Բագրատ Օհանյանը (ծանր կա), անհասական հրավերով մեկնել են Ֆրանսիա: Հայաստանի բոնցամարտիկներն

առաջին անգամ հանդես կան այս երկրում անցկացվող ավանդական միջազգային մրցումներում: Նրանց հետ մեկնել են նաեւ մարզիչներ Արմեն Անտոնյանն ու Վարուժան Դավթյանը: Մրցումներում Հայաստանը եւս մեկ ներկայացուցիչ կունենա: Մենամարտերը կադասարկի միջազգային կարգի մրցավար Դերենիկ Գաբրիելյանը:

ԸՍՍԿԵՏՐՈԼ

Նախնական փուլն ավարտվեց

«Գրանդ» ակումբի մարզադահլիճում ավարտվեց բասկետբոլի Հայաստանի տղամարդկանց առաջնության բարձրագույն խմբի նախնական խաղերի առաջին օրացի երկրորդ փուլը: Որոշվեցին այն 4 թիմերը, որոնք կարունակեն թայֆարը մրցանակային տեղերի համար: Վերջին երկու տուրներում այսպիսի արդյունքներ գրանցվեցին. «Ասոմաս»-«Պոլիտեխնիկ»՝ 103-62, «Տոսոս»-Գյումրի՝ 69-61, Արթիկ-ՖԻՄՄ 40-100, «Յուրիստ»-Վանաձոր՝ 71-72, ՖԻՄՄ-«Ասոմաս»՝ 74-60, Գյումրի-«Յուրիստ»՝ 79-68, Վանաձոր-Արթիկ՝ 55-71, «Պոլիտեխնիկ»-«Տոսոս»՝ 64-70:

ՖԻՄՄ-ի դահլիճում: Մյուս երեք փուլերը կանցկացվեն սեպտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին: Նախնական խաղերում 5-8-րդ տեղեր գրաված թիմերը թայֆարը կարունակեն երկու օրացում անցկացվող մրցումներում: 5-6-րդ տեղերը իրավունք կան եկող սարվա առաջնությունում նույնպես հանդես գալ բարձրագույն խմբում: Սիս թե նախնական խաղերից հետո ինչպիսին է մրցաշարային աղյուսակը:

	Խ	Հ	Պ	Մ
1. ՖԻՄՄ	7	7	0	14
2. «Ասոմաս»	7	6	1	13
3. «Տոսոս»	7	4	3	11
4. Գյումրի	7	4	3	11
5. «Պոլիտեխնիկ»	7	3	4	10
6. Արթիկ	7	2	5	9
7. Վանաձոր	7	1	6	8
8. «Յուրիստ»	7	1	6	8

ՖԻԲԱ-ն որոշում է...

Մարզածեղի միջազգային ֆեդերացիան որոշ փոփոխություններ է մտցրել սիրողական բասկետբոլի կանոններում: ՖԻԲԱ-ի կենտրոնական բյուրոն որոշեց, որ 2000 թ. Միդենյի օլիմպիական խաղերից հետո թիմերը կանցկացնեն 4 խաղափուլ՝ 10-ական րոպե տևողությամբ (ներկայիս 2X20 րոպեի փոխարեն), իսկ գրոհի համար տրվում է 24 վայրկյան (այժմ

մյան 30-ի փոխարեն): 2000 թվականի հուլիսի 1-ից «բացվում են բոլոր սահմանները»: Ոչ մի սահմանափակում չի լինի ակումբային թիմերի կազմերում օտարերկրացի խաղացողներ ընդգրկելու Իսրայիլի հարցում: Գիտ է լեգեոնարներին թվի մասին վերջնական որոշումը բողոքում է ազգային ֆեդերացիաների հայեցողությանը:

Մնացել են 16-ը

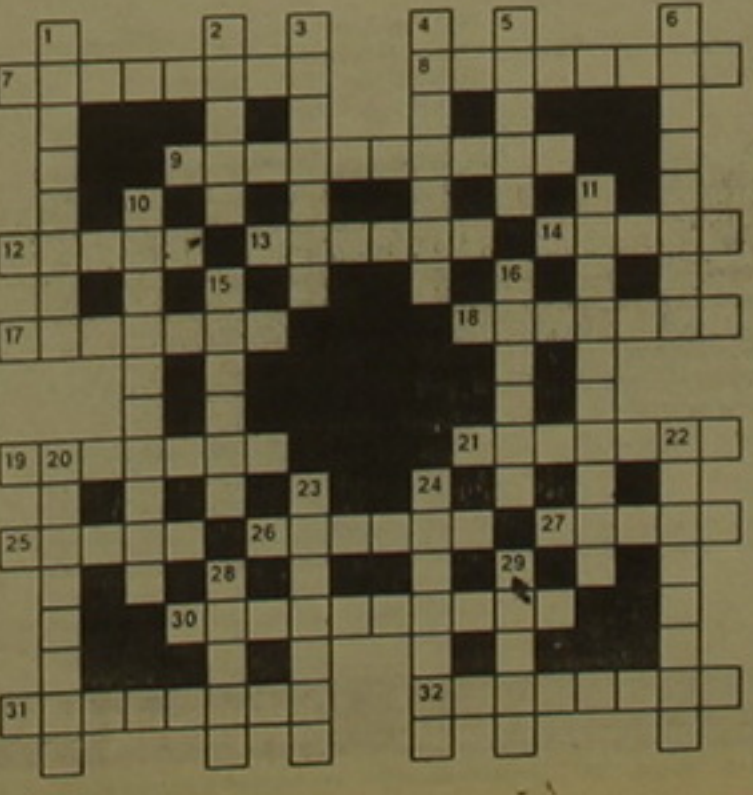
Հյուսիսային Ամերիկայի Բասկետբոլի ազգային առցիցախաղի (NBA) առաջնությունում ավարտվեցին նախնական մրցումները: 29 թիմերից առաջնություն մնացել են 16-ը, որոնք իրենց հարաբերություններն են որոշում օլիմպիական մրցակարգով: Այս փուլից առաջ եզրափակիչ դուրս կան ութ զույգերի թայֆարում երեք հաղթանակ սարած թիմերը: 1/8 փուլի առաջին խաղերում այսպիսի արդյունքներ են գրանցվել. «Պորտլենդ»-«Յիւնիոս»՝ 95-85, «Ատլանտա»-«Դետրոյթ»՝ 90-70, «Յուտա»-«Սակրամենտո»՝ 117-87, «Մայամի»-«Նյու Յորկ»՝ 75-95, «Լոս Անջելես Լեյքերս»-«Հյուսթոն»՝ 101-100, «Սան Անտոնիո»-«Մինեսոտա»՝ 99-86, «Օռլանդո»-«Յիւլադելֆիա»՝ 90-104, «Ինդիանա»-«Միլուոկի»՝ 110-88:

Նախորդ համարում տղազրված խաչքառի դասասլանները

- Հորիզոնական
- 5. «Կյորես»: 6. Թեհրան: 10. Բալու: 11. Կվարց: 12. Կարազ: 15. Սակեղոնիա: 16. Թամբ: 18. Արբի: 19. Ակն: 21. Բարկաս: 22. Ամբին: 24. Բար: 27. Չինս: 28. Իրան: 29. Ակրեդիսիվ: 32. Չամիլ: 33. «Ալի-նա»: 35. Հեմրի: 36. Հալեուր: 37. Օնասիս:

- Ուղղահայաց
- 1. Այրում: 2. Հերկ: 3. Հերց: 4. Դասակ: 7. Բարսա: 8. Բանդակ: 9. Կարդեն: 13. Գալակիկա: 14. Դիարբեկիր: 17. Բամս: 18. Ակոռի: 19. Աս: 20. Նար: 23. Վիսրա: 25. Արդիկ: 26. Կամարի: 30. Թիրախ: 31. Սելիխ: 33. Ազոս: 34. Անոն:

Ուղղահայաց

- 1. Մրջական բան, ուր արտաբերվեց Գրիգոր Լուսավորիչը: 2. «Ասկանիո» վեդի հեղինակը: 3. Հայ գրող, որը սիրում էր ձկնորսությունը: 4. Գյուղ Սեծ Հայի Պարսկահայր նահանգում, որտեղ 484 թ. հառուրյան թայֆանագիր է կնկվել Սասանյան Պարսկաստանի եւ Մարզոպանական Հայաստանի միջեւ: 5. Աստու կողմից ժողովրդին օգնելու ուղարկված մեսիս: 6. Կանանց հանդերձանի թայֆագ: 10. Միջնադարյան հուսարձանախումբ Տավուշի մարզում: 11. Վանահամալիր Վայոց ձորում: 15. Բագուկի կանաչ զանգվածից թայֆաստված ուսելիխ: 16. Բալկաններում աղորդ ժողովուրդ: 20. Սուր գիր: 22. Ասվածաճեղան ժամանակներից հայտնի Բաղա: 23. Գյումրի Բաղաի անվանումներից: 24. Չարի մարմնացում, սասանայադե: 28. Ֆրանսիա:

Հորիզոնական

- 7. Արեւմտահայ թիւկ, գրող, հասարակական գործիչ: 8. Հոգեւորականի գիտական ստիճան: 9. Սանահինի հայտնի եկեղեցին: 12. Միջնադարի հայ ճարտարադե: 13. Սեւադ: 14. Օղու հումը: 17. Միջնադարում վաներին կից դպրոցի անվանումը: 18. Երջանկության եւ հաջողության ասվածուկին հին հունական դիցաբանության մեջ: 19. Լիճ Չավախում: 21. Նափի անձնակազմի անդամ: 25. Գնեդի աջ վսակը: 26. Եկեղեցիներում խունկ ծխելու աման: 27. Բուսի վերերկրյա մասը: 30. Վաղարց թագավորի հիմնած Բաղաներից: 31. Վանահամալիր Արցախում: 32. Ասվածաճեղան կանացի անուն:

Կազմեց Է. ԱՆՏՄԱՅՅԱՆԸ

